

Finanční analytický úřad

Odbor právní

✉: pošt. přihrádka 675, Jindřišská 14, 111 21 Praha 1, dat. schránka: egi8zyh
☎: +420 257 044 501; fax: +420 257 044 502

V Praze dne 19. června 2026
Č. j FAU-61224/2026/03

Stanovisko k výkladu některých ustanovení zákona č. 253/2008 Sb. v souvislosti s otázkou zjišťování skutečného majitele a postup při zjištění nesrovnalosti

Finanční analytický úřad (dále jen „FAÚ“) vydává revidované obecné stanovisko k výkladu příslušných ustanovení zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AML zákon“) k otázce postupu při zjištění nesrovnalosti v rámci procesu kontroly klienta dle § 9 a § 9a AML zákona, a to v reakci na nové rozhodnutí soudu, a to usnesení Vrchního soudu v Praze, č.j. 14 Cmo 194/2025-19 ze dne 21. 5. 2026, které se opírá o rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 1368/2024-56 ze dne 25. 8. 2025¹. Toto stanovisko navazuje na předchozí obecné stanovisko č. j. FAU-157023/2025/03 ze dne 17. září 2025.

FAÚ, ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti, odůvodňuje právní názor, že pro povinné osoby ve smyslu § 2 AML zákona se nic nemění ve vztahu k **plnění zákonné povinnosti dle § 15a AML zákona – Postup při zjištění nesrovnalosti**.

FAÚ k dané věci uvádí, že v rozhodnutí se Vrchní soud zabývá otázkou nesrovnalosti v evidenci skutečných majitelů, kdy od června 2021 nejsou evidující osobou do evidence zapsány žádné údaje, a řízením o nesrovnalosti vedeným ze strany Městského soudu v Praze, který ukládá zjednáání nápravy. Vrchní soud rozhodl, že stát nemůže povinnost stanovenou v § 9 odst. 1 zákona o evidenci skutečných majitelů vynucovat a za dané situace nelze evidující osobě ukládat sankce, přičemž se v usnesení opírá o rozhodnutí Nejvyššího soudu, který se vyjadřuje primárně k nemožnosti aplikovat sankci za nesplnění evidenční povinnosti a k vynucování jejího splnění (viz body 44, 45). Nejvyšší soud spatřuje rozpor s čl. 7 a 8 Listiny základních práv EU. Rozpor má spočívat právě ve vynucování plnění evidenční povinnosti vůči evidenci skutečných majitelů. Předmětné články obecně upravují respektování soukromého a rodinného života a ochranu osobních údajů. Následně pak Vrchní soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvádí, že dokud nebude přijata nová úprava zákona o evidenci skutečných majitelů, nelze povinnost vymáhat, přičemž na tom nic nemění skutečnost, že evidence skutečných majitelů byla dne 17. 12. 2025 veřejnosti zpřístupněna. Plněním povinnosti podle § 15a AML zákona spočívající v oznamování nesrovnalostí ze strany povinných osob však do soukromí skutečných majitelů nijak zasáhnout nelze. Postup oznamování nesrovnalostí nesouvisí pouze s evidencí, ale sleduje i účel AML zákona

¹ Dostupné na: <https://www.nsoud.cz/pro-verejnost-a-media/tiskove-zpravy/detail/ceska-pravni-uprava-evidence-skutecnych-majitelu-odporuje-unijnimu-pravu>

zakotvený v jeho § 1 a je úzce svázán s procesem kontroly klienta ve vztahu ke zjišťování skutečného majitele.

Konečně je třeba vnímat, že rozhodnutí Vrchních soudů mají obecně čistě argumentační a přesvědčovací význam a nejsou závazná v jiných věcech. V tomto ohledu nemají rozhodnutí takovou váhu jako např. rozhodnutí nejvyšších soudů.

S ohledem na uvedené se domníváme, že povinnost dle § 15a AML zákona nadále platí, stejně jako že se pro účely plnění povinností dle AML zákona nadále uplatní definice nesrovnalosti podle § 2 písm. l) zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů. Ostatně ani Vrchní soud obdobně jako předtím Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí povinnost podle § 15a AML zákona nijak nezpochybňuje.

JUDr. Ing. Magdaléna Plevová
ředitelka odboru